

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Utrecht, 28 februari 2025

Beste leden,

Op 6 maart is de tweede termijn van het commissiedebat langdurige zorg. Er zijn op dit moment diverse grote programma's en akkoorden in de maak, die over de toekomst van de (langdurige) zorg gaan. Zoals het Integraal Zorgakkoord/Aanvullend Zorg en Welzijns Akkoord (AZWA) en het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO).

In alle akkoorden is er veel aandacht voor het verschuiven van zorg naar de voorkant. Maar daarbij gaat het nauwelijks over wat burgers in wijken en dorpen met elkaar organiseren.

Terwijl wij zien dat door zorgzame gemeenschappen nieuwe oplossingen komen en maatschappelijke problemen verdwijnen. Veel inwoners van dit land werken daar al hard aan. Met mooie resultaten. Zo is er minder eenzaamheid, hoeven er minder mensen naar een zorginstelling te verhuizen en helpen ouderen jongeren (en omgekeerd). Doordat mensen elkaar helpen, besparen zij kosten voor onder andere ouderenzorg, jeugdzorg en sociaal werk. Daarmee blijft er geld en menskracht beschikbaar om zware zorg te leveren. Maar ook om collectieve voorzieningen, zoals zwembaden en bibliotheken open te houden.

Voorwaarde daarvoor is dat zorgzame gemeenschappen ruimte, hulp en rechten krijgen om zich te organiseren. En dat ze dat op een manier kunnen doen, die bij hun dorp of wijk past. In de bestaande akkoorden is dat niet geregeld. Slechts zijdelings komen zorgzame gemeenschappen in de akkoorden voor. Maar nergens zijn afspraken gemaakt hoe we zorgzame gemeenschappen kunnen helpen en versterken.

Wij vinden het belangrijk dat het volgende geregeld is voor zorgzame gemeenschappen:

- structurele financiering voor activiteiten als een ontmoetingsplek, dorps-/wijkondersteuner en wijkverpleegkundige;
- wettelijk recht op zeggenschap door een herziening van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz)
- hulp bij het opzetten en instandhouden van zorgzame gemeenschappen;
- een kennisinfrastructuur voor onderling leren en intervisie voor zorgzame gemeenschappen.

Wij hebben als vijf niet winstbeogende organisaties de handen ineengeslagen om de zorgzame gemeenschappen te helpen en een kenniscentrum op te bouwen. Ook kunnen en willen wij helpen om de thema's in AZWA en HLO die zorgzame gemeenschappen raken verder uit te werken. Zoals de benodigde voorzieningen in de sociale basis. Onze kennis en ervaring bundelen we in de Participatiecoalitie welzijn zorg en hulp, omdat we gezamenlijk miljoenen Nederlanders bereiken en vertegenwoordigen. In steden en dorpen, van noord tot zuid, van arm tot rijk. En daarmee echt het verschil kunnen maken.

Wij vragen u er bij de minister en staatssecretaris op aan te dringen zorgzame gemeenschappen een stevigere plek in akkoorden AZWA en HLO te geven. En ook financiën vrij te maken voor zorgzame gemeenschappen en de ondersteuning daarvan.

Als u vragen heeft of met ons in gesprek wilt, kunt u contact opnemen met Marthijn Laterveer: m.laterveer@loc.nl

Hartelijke groet,

Jan Smelik	Algemeen coördinator Nederland Zorgt Voor Elkaar <i>Belangenbehartiger van ruim 2.000 zorgzame gemeenschappen</i>
Marthijn Laterveer	Bestuurders LOC Waardevolle zorg <i>Belangenbehartiger van ruim 900 cliëntenraden</i>
Mieke Hollander	Directeur Espria Ledenvereniging en directeur ZorghulpNL
Cynthia op den Brouw	<i>Vertegenwoordigt 660.000 inwoners</i> Directeur Buurkracht <i>Ruim 800 bewonersinitiatieven gevormd en begeleid</i>
Roel Woudstra	Directeur LSA Bewoners <i>Werkt samen met 5.000 bewonerscollectieven aan een sociale, rechtvaardige en duurzame samenleving</i>
Thijs van Mierlo	